

Nr 42.

Ankom till riksdagens kansli den 29 maj 1928 kl. 11 f. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt tillfällig höjning av beloppen för den i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper stadgade stämpelavgiften ävensom i ämnet väckta motioner.

I en den 4 januari 1928 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 13, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande, vid propositionen fogade

Förslag

till

förordning om fortsatt tillfällig höjning av beloppen för den i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper stadgade stämpelavgiften.

Härigenom förordnas, att den stämpelavgift, varom stadgas i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper, fortfarande till och med den 30 juni 1929 skall utgå med de i förordningen den 13 april 1922 (nr 175) om ändrad lydelse av 3 § i förstnämnda förordning stadgade belopp, med rätt för Konungen att, om särskilda förhållanden därtill föranleda, förordna om stämpelavgiftens nedsättande till lägst de belopp, vilka i motsvarande fall utgingo enligt förordningen den 15 augusti 1913 (nr 191) om ändrad lydelse av 3 § i oförmälda förordning den 6 november 1908.

Till utskottet hava jämväl överlämnats två i anledning av nämnda proposition väckta motioner, nämligen de likalydande motionerna nr 219 i första kammaren av herr *Fehr* och nr 383 i andra kammaren av herr *Leffler* m. fl. I dessa motioner har hemställts, »att riksdagen ville, med avslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 13, för sin del antaga följande *förordning om viss fortsatt tillfällig höjning av beloppen för den i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper stadgade stämpelavgiften.*

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 7 saml. 33 häft. (Nr 42—43.)

ningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper stadgade stämpelavgiften:

Härigenom förordnas, att den stämpelavgift, varom stadgas i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper, fortfarande till och med den 30 juni 1929 skall, såvitt gäller obligationer, utgå med de i förordningen den 13 april 1922 (nr 175) om ändrad lydelse av 3 § i förstnämnda förordning stadgade belopp.»

Utskottet.

*Fondstämpel-
förordningens
allmänna
föreskrifter.*

Vid överlåtelse av fondpapper genom köp eller byte skall enligt nämnda förordning den 6 november 1908 — fondstämpelförordningen — erläggas en särskild stämpelavgift. Då sådan överlåtelse sker, skall avräkningsnota upprättas, varå stämpeln anbringas. Skyldighet att upprätta avräkningsnota åligger i regel säljaren. Tillsyn över efterlevnaden av de i förordningen givna föreskrifter tillkommer bank- och fondinspektionen.

*Skatte-
satserna.*

Då riksdagen år 1908 i huvudsak antog Kungl. Maj:ts förslag om införande av en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper, bestämdes skatten — med sänkning av de i propositionen föreslagna skattesatserna — till 1 promille vid köp av aktier och banklotter samt till $\frac{1}{2}$ promille vid köp av obligationer. Vid byte skulle stämpelskatten utgå med hälften av nämnda skattesatser. År 1913 beslöt riksdagen höja den vid köp av aktier och banklotter utgående stämpelavgiften till $1\frac{1}{2}$ promille. Beträffande köp av obligationer förblevo skattesatserna oförändrade. För byte reglerades skattesatserna så, att de fortfarande kommo att utgöra hälften av de för köp gällande. Sistnämnda år utvidgades begreppet fondpapper att omfatta jämväl lotter i kommanditbolag samt andels- och delaktighetsbevis i vissa penninginrättningar, vilka samtliga värdepapper i avseende å stämpelbeloppen likställdes med aktier och banklotter. Vid 1917 års riksdag beslöts en fördubbling av de vid köp och byte av aktier och därmed jämställda fondpapper då gällande skattesatserna, dock endast provisoriskt för ett års tid. År 1918 beslöt riksdagen, likaledes provisoriskt, en fördubbling av de efter 1917 års nyssnämnda beslut gällande fondstämpelavgifterna. Skattesatserna bestämdes sålunda till 6 promille vid köp av aktier och därmed jämställda fondpapper samt 1 promille vid köp av obligationer. Vid byte utgjorde skattesatserna alltså hälften av de för köp gällande. Sedermera hava de provisoriskt förhöjda skattesatserna enligt beslut av 1919—1927 års riksdagar bibehållits i stort sett oförändrade.

*1926 och 1927
års riksdagar.*

Rörande frågans behandling vid 1926 och 1927 års riksdagar må följande erinras.

Vid 1926 års riksdag förelåg i två likalydande motioner förslag, att fondstämpelavgifterna beträffande aktier och därmed jämställda fondpapper skulle återföras till de belopp, som gällde före kristidens höjningar. Med hänsyn till det statsfinansiella läget ansåg sig bevillningsutskottet (betänkande

nr 35) icke kunna tillstyrka bifall till förslaget. Mot utskottets motivering reserverade sig fyra ledamöter, vilka ansågo, att utskottet visserligen på grund av statsfinansiella skäl ej borde tillstyrka bifall till motionerna, men att utskottet likväl bort uttala den uppfattningen, att en sänkning av stämpelavgiften borde vidtagas, så snart detta med hänsyn till det statsfinansiella läget prövades kunna ske. Detta reservanternas förslag till motivering bifölls också av första kammaren, varemot andra kammaren för sin del godkände bevillningsutskottets hemställan.

Vid 1927 års riksdag framlade Kungl. Maj:t i proposition nr 56 förslag bland annat därom, att fondstämpelavgifterna beträffande aktier och därmed jämställda fondpapper skulle från och med den 1 januari 1928 nedsättas till hälften eller vid köp till 3 promille och vid byte till $1\frac{1}{2}$ promille. I enlighet med framställt yrkande i en inom andra kammaren väckt motion, nr 279, avstyrkte bevillningsutskottet (betänkande nr 43) den sålunda av Kungl. Maj:t föreslagna nedsättningen av fondstämpelavgifterna. Av 10 reservanter inom utskottet yrkades emellertid bifall till Kungl. Maj:ts förslag. Vid behandlingen av utskottets betänkande stannade kamrarna i olika beslut, i det att första kammaren antog det förslag, som innefattades i reservationen, medan andra kammaren biföll utskottets hemställan. Vid gemensam omröstning beslöt riksdagen i enlighet med andra kammarens mening. Enligt riksdagens beslut skall den nu gällande högre stämpelavgiften, för vilken beloppen senast intagits i en förordning den 13 april 1922 (nr 175), utgå till och med den 30 juni 1928, med rätt för Konungen att, om särskilda förhållanden därtill föranleda, förordna om stämpelavgiftens nedsättande till lägst de belopp, vilka i motsvarande fall utgingo enligt 1913 års riksdags beslut.

Vid framläggandet av det i årets statsverksproposition intagna förslaget till beräkning av bevillningarna utgick chefen för finansdepartementet från att gällande fondstämpelsatser skulle förlänas fortsatt giltighet under nästkommande budgetår.

Propositionen.

I anslutning härtill har i den föreliggande propositionen föreslagits utsträckning av tiden för tillämpning av de nu gällande, förhöjda stämpelavgifterna till och med den 30 juni 1929.

Till det vid proposition fogade statsrådsprotokollet har departementschefen framhållit, att han fortfarande vore av den uppfattningen, att fondstämpelavgiften vid köp och byte av aktier vore olämpligt hög, men att, med hänsyn till den ställning, riksdagen år 1927 intagit i denna skattefråga, departementschefen ansett sig ej nu böra ifrågasätta förnyande av förslaget om nedsättning av avgiften.

De i anledning av propositionen väckta motionerna avse en nedsättning av fondstämpelavgifterna beträffande aktier och därmed jämställda fond-

Motionerna.

papper till 1913 års nivå eller till vid köp $1\frac{1}{2}$ promille och vid byte $\frac{3}{4}$ promille.

Vidkommande vad motionärerna anført till stöd för sitt förslag får utskottet hänvisa till den inom första kammaren väckta motionen.

Statistik.

Stämpelavgiften vid köp och byte av fondpapper har under de år, då skattesatserna i stort sett varit desamma som för närvarande, inbragt i hela krontal räknat:

1919	kronor 8,301,894	1924	kronor 1,913,291
1920	» 5,448,826	1925	» 2,283,086
1921	» 2,320,751	1926	» 2,985,085
1922	» 2,362,046	1927	» 4,283,377.
1923	» 1,853,283		

*Utskottets
yttrande.*

Den finansplan, som ligger till grund för statsverkspropositionen till årets riksdag, innefattar vissa skattesänkningar, nämligen dels nedsättning av procentalet för inkomst- och förmögenhetsskatten och dels sänkning av sockerskatten. Vid inkomstberäkningen har Kungl. Maj:t i nämnda proposition, i fråga om stämpelmedlen, utgått från fortsatt giltighet av de nuvarande fondstämpelavgifterna.

Av vad bevillningsutskottet, vid förberedande överläggningar rörande beräkningen av bevillningarna, inhämtat framgår, att det statsfinansiella läget icke torde komma att medgiva skattesänkningar, motsvarande högre belopp än de i statsverkspropositionen föreslagna. Med hänsyn till den begränsade möjlighet till skattesänkningar, som det statsfinansiella läget sålunda torde komma att erbjuda, har utskottet ansett sig icke kunna tillstyrka bifall till de föreliggande motionerna eller över huvud föreslå någon nedsättning av fondstämpeln.

Utskottet hemställer därför,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 13 samt med avslag å de likalydande motionerna nr 219 i första kammaren av herr Fehr och nr 383 i andra kammaren av herr Leffler m. fl., antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om fortsatt tillfällig höjning av beloppen för den i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper stadgade stämpelavgiften.

Stockholm den 29 maj 1928.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Johan Nilsson i Kristianstad, Bärge, Örne, Boman*, Wigforss, friherre Beck-Friis, Björnsson, Leander, Jönsson i Boa, Johansson i Arkösund, Hedlund i Östersund, Bengtsson i Kullen, Olsson i Ramsta, Nylander, Björklund, Andersson i Boda, Thorén, Olsson i Gävle, Granath* och Nilsson i Hörby*.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.